

RSK za otroško in mladostniško psihiatrijo

23. SEJA RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA KOLEGIJA ZA OTROŠKO IN MLADOSTNIŠKO PSIHIATRIJO – VIDEOKONFERENČNA SEJA

Ljubljana, 17. december 2021

Sodelujoči: Maja Drobnič Radobuljac, Jerneja Maček, Marija Anderluh, Hojka Gregorič Kumperščak, Bojan Belec

Opravičeni: Nadja Hriberšek (v postopku imenovanja)

Naloge:

1. Zaposilo Ministrstva za zdravje glede vsebino predloga ureditve iz Dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP) in se do predlaganega modela opredelimo iz strokovnega vidika.

V dokumentu, posredovanem s strani MZ je navedeno, da je MZ "v soglasje prejelo dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP), ki opredeljuje gradnjo Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov na lokaciji Poljanski nasip 58, Ljubljana. V dokumentu je navedeno, da bi se na lokaciji Poljanski nasip po predlogu UPK Ljubljana izvajali naslednji novi in stari programi:

- Služba za intenzivno obravnavo otrok in mladostnikov (4 pedopsihiatri dopoldne -delujejo med triažno ambulanto in varovanim oddelkom dežurna služba (do 15 h) za izvajanje 24-urne triaže)
- Urgentno triažna služba za otroke in mladostnike 1-2 ambulantni, deluje 24 ur, in sicer redno od 8 do 15 ure in je v funkciji podporne ambulante Centrom za duševno zdravje otrok in mladostnikov, nato sledi izvajanje dežurne službe (pedopsihiater, diplomirana MS, 16 ur dostopen socialni delavec (dopoldne in popoldne). Služba izvaja triažo, posledično usmerja v hospitalizacije na varovani oddelek, odprti oddelek (EAP, PPO, MB), dnevni hospital, ambulantno pedopsihiatrično obravnavo, nujno socialno obravnavo). Imela bi možnost spremljanja pacientov 1 mesec do ambulantne pedopsihiatrične obravnave, prvi pregled se izvaja v regionalnih pedopsihiatričnih ambulantah, ki bi morali biti opravljeni v roku enega meseca (to trenutno ureja MZ s SD in NIJZ). Napotitev je možna samo z NUJNO napotnico pediatra ali urgentnega zdravnika, po izključitvi organskih nujnih stanj (iz triažne službe Pediatrične klinike v Ljubljani ali Pediatričnega oddelka Maribor).
- Enota za intenzivno otroško in adolescentno psihiatrijo (do dopolnjenega 18. leta) – 8 postelj (+ 2 varovani). Napotitev iz Urgentno triažne službe za otroke in mladostnike, premestitve iz ostalih pedopsihiatričnih oddelkov (UPK Ljubljana, Službe za pedopsihiatrijo Pediatrične klinike v Ljubljani ali Mariboru, ali s strani ambulantnih pedopsihiatrov).

MZ nadalje navaja, "da so podlage in usmeritve za razvoj služb na področju otroške in mladostniške psihiatrije opredeljene v veljavni Resoluciji o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018-2028. Ministrstvo za zdravje podpira razvoj in širitev služb in storitev za otroško in mladostniško psihiatrijo, ki pomenijo večjo dostopnost uporabnikov do potrebnih storitev. Zavedamo se nujnosti sistemske ureditve tega področja na nacionalni ravni, saj menimo, da morajo biti izvajalci med seboj povezani na vseh ravneh zdravstvenega varstva" "Prosimo vas, da pri odločitvah izhajate iz obstoječe mreže, resolucije, akcijskih načrtov in upoštevni rasti potreb po teh storitvah."

RSK za OMP je po pregledu posredovane dokumentacije zahteval še informacije o službah OMP, ki delujejo v okviru UPK Ljubljana ter preostalih dveh terciarnih centrov (UKC Ljubljana in UKC Maribor).

Po RSK dostopnih informacijah v okviru UPK Ljubljana delujejo naslednje službe:

1. Urgentno triažna služba za otroke in mladostnike: Podporna ambulanta Centrom za duševno zdravje otrok in mladostnikov (med tednom do 15. ure sprejema mladostnike stare 15-18 let iz zahodnoslovenske regije), od 15h naprej in med vikendi dežurna služba sprejema otroke in mladostnike do 18. leta iz vse Slovenije. Služba izvaja urgentno ambulantno obravnavo in triažo.

2. Terciarnе ambulante (Ambulanta za spolno zdravje OM, Ambulanta za posthospitalno zdravljenje mladostnikov z osebnostnimi motnjami, Ambulanta za otroke in mladostnike s škodljivo rabo ali odvisnostjo od psihoaktivnih snovi)

3. Enota za intenzivno otroško in adolescentno psihiatrijo (do dopolnjenega 18. leta): 10 postelj.

4. Enota za adolescentno psihiatrijo: 18 postelj - oddelek za psihoterapijo mladostnikov, ter diagnostiko in rehabilitacijo (psihotične motnje in druge motnje)

5. Dnevna bolnišnica: Enota za psihoterapijo mladostnikov in enota za diagnostiko in rehabilitacijo, pridruženi pacientom iz celodnevne bolnišnice, v zadnji tretjini hospitalizacije (ne deluje v obdobju epidemije COVID-19).

Načrtujejo pa vzpostavitev dodatnega bolnišničnega oddelka za otroke in mladostnike: Enote za obravnavo zgodnjih psihotičnih motenj (10 postelj, predvidenih 120 hospitalizacij letno), za katero pripravljajo program in bi bila prva tovrstno specializirana enota v Sloveniji. Perspektivno načrtujejo tudi v RNPĐZ predvideno službo za perinatalno duševno zdravje, ter več terciarnih ambulant.

Sklepi:

1. RSK podpira nadaljnjo širitev tako bolnišničnih kot ambulantnih služb za duševno zdravje otrok in mladostnikov, saj podatki kažejo da potrebe skokovito naraščajo ne samo v Slovenji temveč povsod po svetu. Podpira tudi ureditev zagotavljanja ambulantne obravnave še en mesec po urgentnem pregledu v UPKL.

RSK podpira širitev služb v okviru UPKL pod pogojem, da se ohranijo vse že obstoječe službe, ki delujejo na področju OMP v Sloveniji in, da bodo že obstoječe in novo vzpostavljene službe v vseh terciarnih službah izpolnjevale tako prostorske kot kadrovske normative, kot jih predlagajo s strani vseh slovenskih strokovnih organizacij sprejeti "Posebni standardi in normativi za oddelke psihiatričnih bolnišnic in oddelke otroške in mladostniške psihiatrije" (<http://www.zpsih.si/strokovno/media/documents/Standardi.pdf>).

RSK OMP meni, da se mora prvenstveno opredeliti glede strokovnih vprašanj, glede zagotavljanja prostorskih rešitev in gradnje posameznih objektov pa predvsem opozarja, da je širjenje bolnišničnih kapacitet upravičeno le ob sočasni krepitvi regijske mreže multidisciplinarnih timov na primarni ravni in opozarja na neustreznost kopičenja pedopsihiatričnih hospitalnih kapacitet. Moderni pristopi namreč prvenstveno krepijo povezanost pedopsihiatričnih oddelkov s pediatričnimi oddelki in pedopsihiatrične s pediatrično urgentno službo, tako zaradi zmanjševanja stigme, kot tudi strokovne povezanosti in varnosti obravnave otrok in mladostnikov

RSK podpira vzpostavitev predvidenih subspecialističnih timov v treh terciarnih centrih v skladu z RNPZ in glede na potrebe, ki so se pokazale šele v tem času in jih le-ta še ni mogla predvideti.

Zapisala:

~~dr. Jerneja~~ Maček, dr. med.
predsednica RSK za otroško in mladostniško psihiatrijo

